

Toidu tootmine, tarbimine ja toidujulgeolek

Maailmas elab 8,2 miljardit inimest, kes kõik vajavad süüa ja juua.

75% maailmas tarbitavast toidust pärineb vaid 12 taimest ja viiest loomaliigist – viimase 125 aasta jooksul on toidutootmisest kadunud u 75% geneetilisest mitmekesisusest ning praegu kasvatatakse geneetiliselt ühetaolisi, suure saagikusega sorte, hoolimata sellest, et söödavaid taimi on maailmas u 14 000.

Väiksem mitmekesisus meie toidulaua on ohuks nii inimeste tervisele ja keskkonna elurikkusele, kui suurendab toidutootmise haavatavust põua, kahjurite ja haigustekitajate suhtes.

80% kogu põllumajandusmaast on kasutuses loomade karjatamiseks mõeldud rohumaana ning põllumaana, kus kasvatatakse loomasööta. Samal ajal moodustavad liha, piimatooted ja kasvandustes kasvatatud kalad vaid 17% maailma kaloritest ning 38% proteiinist.

Loomatööstuse keskkonna- ja kliimamõju on väga suur, moodustades 18% globaalsetest kasvuhooonegaaside heitest.

Ka eestlased söövad liiga palju liha ning liiga vähe puu- ja köögivilja.

1/3 kogu maailmas toodetavast toidust läheb raisku – nii tootmises, töötlemises, poodides kui kodudes.

Rohkem kui 730 miljonit inimest globaalselt kannatavad nälga, hoolimata sellest, et toitu toodetakse maailmas piisavalt. Toidu kättesaadavust piiravad vaesus, sõjad ja konfliktid, ekstreemsed ilmastikuolud ning kliimakriis.

Toidutootmisele on ohuks elurikkuse kriis ja kliimamuutus: globaalne soojenemine ohustab paljude erinevate põllumajandustoodete kasvatamist; muldade ja elurikkuse kadu ning tolmeldajate massiline väljasuremine vähendavad saagikust; kliimakatastroofid nagu põuad või üleujutused võivad samuti hävitada terve saagi.

Eesti toidutootmine suudab praegu katta meie toiduvajaduse teravilja, veiseliha ja piimatoodetega; puu-, köögi- ja juurviljade kättesaadavus on tagatud suuresti imporditud toodetega (Allikas).

Selleks, et 2050. aastal toita jätkusuutlikult ära 11 miljardit inimest, on vaja:

Minna üle säästvatele ja mitmekesisematele toidutootmissüsteemidele, mis suurendavad pikas perspektiivis viljakust ja tootlikkust, aitavad säilitada ökosüsteeme, kohaneda kliimamuutuste ja äärmuslike ilmastikunähtustega ning parandavad järk-järgult mulla kvaliteeti.

Muuta toidutootmine ja -tarbimine kohalikumaks e lühendada tarneahelaid - see toetab kohalikku ettevõtlust, vähendab toiduraiskamist, mitmekesistab toidulauda ning pakub tarbijatele värskemaid ning toitainerikkamaid tooteid, vähendab süsinikujalajälge ja sõltuvust fossiilkütustest.

Vähendada liha tootmist ja tarbimist – põllumaa hulk, mis kulub loomasööda kasvatamiseks, tagaks mitmekesise tervisliku taimetoidu hoopis suuremale hulgale inimestele. Süüa võiks vähem, aga kvaliteetsemat kohalikku liha. (

Lõpetada toidu raiskamine nii kodudes, poodides, tootmises kui põllumajanduses.